

KONSPEKT ZAJĘĆ BEZPIECZNIEJ Z PRĄDEM

SZKOŁA PODSTAWOWA

ZAJĘCIA W KLASIE II

(w ograniczonym zakresie do realizacji w klasie I)

Lekcja realizowana w cyklu zajęć pod zbiorczym tytułem:

Z prądem jasno, ciepło i bezpiecznie.

Przedmiot:

Godziny do dyspozycji wychowawcy i środowisko przyrodnicze.

Temat:

Elektryczne zgadywanki.

Cel ogólny:

Przypomnienie i utrwalenie zasad bezpiecznego korzystania z domowych urządzeń zasilanych prądem elektrycznym.

Po zajęciach uczeń potrafi:

- prawidłowo rozpoznać i nazwać najważniejsze domowe urządzenia elektryczne,
- stosować w praktyce zasady bezpiecznego korzystania z domowej instalacji elektrycznej,
- prawidłowo podłączyć typowe domowe urządzenia elektryczne.

Metody:

- rozmowa kierowana,
- pogadanka,

- działania praktyczne,
- symulacja,
- gry.

Forma realizacji zajęć: ćwiczenia w grupach.

Zasady:

- aktywności,
- pogładowości,
- przystępności,
- wiązania teorii z praktyką.

Środki dydaktyczne:

- zagadki i zgadywanki,
- plansze pt. domowe urządzenia zasilane energią elektryczną (żelazko, czajnik elektryczny, suszarka, pralka automatyczna, odkurzacz, itp.),
- modele elementów instalacji elektrycznej (licznik, gniazdko, wyłącznik światła, wtyczka, przedłużacz, itp.),
- rysunki i etykiety.

Przebieg zajęć:

1. Przedstawienie celu zajęć i rozbudzenie zainteresowań:

- wiersz J. Tuwima pt. „Pstryczek-elektryczek”.

Pstryczek-elektryczek

Pstryk

Sterczy w ścianie taki pstryczek,

Mały pstryczek-elektryczek,

Jak tym pstryczkiem zrobić pstryk,

To się widno robi w mig.

Bardzo łatwo:

Pstryk - i światło!

Pstryknąć potem jeszcze raz,

Zaraz mrok otoczy nas.
A jak pstryknąć trzeci raz,
Znowu dawny świeci blask.
Taką siłę ma tajemną
Ten ukryty w ścianie smyk!
Ciemno - widno
Widno - ciemno.
Któż to jest ten mały pstryk?
Może świetlik? Może ognik?
Jak tam dostał się i skąd?
To nie ognik. To przewodnik.
Taki drut, a w drucie prąd.
Robisz pstryk i włączasz prąd!
Elektryczny bystry prąd!
I stąd światło?
Właśnie stąd!

- zapis tematu zajęć,
- podział zespołu klasowego na grupy i wybór kapitanów drużyn.

2. Praca poznawcza, połączona z działaniami praktycznymi (uwaga: sugerujemy, by lekcja była prowadzona wspólnie z przedstawicielem zakładu energetycznego)

- przypomnienie typowych sytuacji, w których może dojść do porażenia prądem oraz przykłady prawidłowych zachowań,
- ćwiczenia praktyczne w grupach polegające na rozwiązywaniu zagadek językowych - za każdą zespół otrzymuje punkty. Grupy otrzymują dodatkowe punkty za prawidłowe, samodzielne opisanie przedstawionej w zagadce sytuacji i komentarz do niej. Zagadki umieszczone są na planszach na tablicy. Po ich odgadnięciu uczniowie zestawiają odpowiedni tekst z rysunkiem.

Przykładowe zagadki:

Mały klawisz tkwi w mej ścianie

Gdy go wcisnę dzień się stanie.

rozwiązanie: **wyłącznik światła**

Co w skrzynce szybko wiruje

i zużytą energię pokazuje?

rozwiązanie: **licznik energii**

Kto w mig wszystko zreperuje

Gdy się w instalacji coś popsuje?

rozwiązanie: **monter-elektryk**

Mała bańka z cieniutkiego szkła

Nocą tyle światła co słońeczko da.

rozwiązanie: **żarówka**

Ani to wąż, ani sznurówka,

podłączona nim pralka i lodówka.

rozwiązanie: **kabel elektryczny**

Gdzie włączysz wtyczkę z lodówki

Gdy kabel nie sięga bo przewód zbyt krótki?

rozwiązanie: **przedłużacz**

Nie jest ptasie, ależ skąd,

Stamtąd właśnie czerpiesz prąd!

rozwiązanie: **gniazdko elektryczne**

By prąd się dla nas nie zachował groźnie

Zawsze ją z gniazdka wyciągaj ostrożnie!

rozwiązanie: **wtyczka**

- ćwiczenia w grupach polegające na rozpoznawaniu elementów domowej instalacji elektrycznej - wtyczka, gniazdko, wyłącznik przelotowy, wyłącznik ścienny, przedłużacz, lampka stojąca, itp. Uczeń powinien samodzielnie opisać, do czego służy rozpoznany przedmiot i jak można się nim bezpiecznie posługiwać.

3. Utrwalenie wiadomości

Ćwiczenie nr 1 (przeprowadzane pod opieką nauczyciela):

Czy potrafisz samodzielnie podłączyć lampę poprzez przedłużacz? Jak tę czynność wykonać prawidłowo i bezpiecznie? Czego robić nie wolno?

Po pokazie na modelach ćwiczenie wykonywane jest najpierw „bez prądu”. Na koniec, po dokładnym sprawdzeniu instalacji przez nauczyciela, uczniowie zestawiają działający układ podłączony do napięcia. Za prawidłowe wykonanie ćwiczenia nauczyciel przyznaje kolejno każdej grupie od 1 do 5 pkt. Podczas zestawiania obwodu prowadzący zajęcia wskazuje, komentuje i poprawia wszystkie ewentualne błędy!

Ćwiczenie nr 2:

Opracowanie najważniejszych zasad bezpiecznego korzystania z domowej instalacji elektrycznej.

Temat ćwiczenia na tablicy: *Elektryczność jest bezpieczna pod warunkiem prawidłowego korzystania z urządzeń. Pamiętaj! Prąd może być groźny, dlatego aby uniknąć wypadku musisz przestrzegać kilku zasad:*

1. *Nie wolno samodzielnie korzystać z urządzeń elektrycznych! Używamy ich tylko pod nadzorem opiekunów.*
2. *Nie wolno używać urządzeń zepsutych! Nigdy nie dotykaj uszkodzonych wtyczek, gniazdek i wyłączników. Absolutnie nie zbliżaj się do przetartych czy oberwanych kabli elektrycznych!*

3. *Nie wolno dotykać urządzeń elektrycznych mokrymi rękami! Pamiętaj! Prąd bardzo nie lubi wody!*
4. *Podczas podłączania urządzeń do gniazdka zawsze trzymaj za wtyczkę, a nigdy nie ciągnij za kabel!*

Ćwiczenie nr 3:

Zadanie domowe: (do czytania i omówienia podczas kolejnych zajęć) **Jak zachować się w obliczu niebezpieczeństwa?**

Polecenie: Opisz niebezpieczne zdarzenie, do jakiego mogłoby dojść podczas używania urządzeń elektrycznych w domu. Jak należy zachować się w takiej sytuacji? Możesz poprosić o pomoc rodziców albo starsze rodzeństwo.

4. Zajęcia końcowe, podsumowanie i weryfikacja osiągnięć:

- podsumowanie punktów zdobytych przez grupy,
- zapis wyników i wręczenie nagród.

(uwaga: wszyscy uczestnicy zabawy dostają drobne gadzety - broszurki, zakładki do książek, kalendarzyki, maskotki, itp. przekazane przez patronujący zakład energetyczny. Kapitan zwycięskiej drużyny otrzymuje specjalny dyplom i tytuł klasowego mistrza elektryka.

W przypadku, gdy w szkole istnieje kilka równoległych oddziałów, warto zorganizować szkolny konkurs i pojedynek najlepszych klasowych drużyn. Patronat nad imprezą oraz honorowe przewodnictwo komisji konkursowej powinien objąć zaproszony przedstawiciel najbliższego zakładu energetycznego.

Zespół konsultantów pracujących nad konspektem:

mgr Anna Chrzan

mgr Barbara Rogólska

mgr Ilona Szymonowicz

Lekcja według powyższego schematu została przeprowadzona przez mgr Ilonę Szymonowicz w jednej z katowickich szkół. Niektóre elementy konspektu zostały

wykorzystane również podczas innych zajęć dotyczących bezpieczeństwa, przeprowadzanych przez zespół nauczycieli-konsultantów.

UWAGA:

Sugerujemy, by cały program (obejmujący konkursy, spotkania i lekcje poświęcone bezpieczeństwu) ściśle koordynować między szkołą a zakładem energetycznym, a część zadań realizować w obu placówkach jednocześnie, uzupełniając treści i wymieniając doświadczenia.